

Svar på Grundpension- några anslutande frågor (SOU2020:32)

Mora kommun har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerad utredning.

Utredningen lämnar förslag på anpassning av försäkringstid för vissa förmåner med anledning av riksdagens beslut att införa en riktålder i pensionssystemet, förslag om att avskaffa två särregler för tillgodoräknande av försäkringstid samt ett förslag om att garantiersättning ska ersättas av en ny förmån, grundersättning.

1. Försäkringstid för grundpension, för sjukersättning och aktivitetsersättning i form av grundersättning samt för omställningspension i form av grundpension ska kunna tillgodoräknas till och med året före det att förmånen får tas ut.

Detta innebär att den tid under vilken försäkringstid för förmånerna kan tillgodoräknas blir längre i takt med att riktåldersreformen träder i kraft.

Mora kommun har inget att erinra mot förslagen på anpassningar till ändrade åldersgränser i pensionssystemet och socialförsäkringen och till de nyligen beslutade reglerna om riktålder för pension. Det är naturligt att regelverken åtföljer med varandra och förslaget kopplat till grundpension bör i viss mån öka incitamentet att förvärvsarbete högra upp i åldrarna, vilket är nödvändigt utifrån ett kompetensförsörjningsperspektiv.

2. Nuvarande möjlighet att tillgodoräkna försäkringstid från tidigare hemland slopas för grundpension, för omställningspension i form av grundpension och för grundskyddet i sjukförsäkring.

Nuvarande reglering innebär ett avsteg från huvudprincipen att grundskyddets omfattning ska hänga samman med individens anknytning till Sverige. Den innebär också att individer i praktiken behandlas mycket olika och att dessa skillnader är svåra att motivera.

Förslaget innebär att försäkringstiden och därmed grundpensionen för de personer som har kommit till Sverige efter det att de fyllt 25 år kommer att bli lägre än den skulle ha blivit med nuvarande regler samt att grundersättningen för

de som i dag får tillgodoräkna sig tid i hemlandet blir lägre än den skulle ha blivit med nuvarande reglering. För ålderspensionärer finns äldreförsörjningsstöd som ett yttersta grundskydd men för personer med sjukersättning och aktivitetsersättning finns inte något anpassat stöd. Dessa är därför i högre grad hänvisade till ekonomiskt bistånd om grundersättningen blir låg.

Mora kommun har inget att erinra mot förslaget men betonar vikten av att regeringen överväger hur försörjningen kan lösas för dem som har en långvarigt nedsatt arbetsförmåga men som inte kan få sitt försörjningsbehov tillgodosett genom sjukersättningens och aktivitetsersättningens grundskydd. Det är inte rimligt att ett slopande av nuvarande möjlighet resulterar i att berörda individer blir hänvisade till försörjningsstöd från sin kommun.

3. Det ska inte vara möjligt att som försäkringstid för grundpension räkna den försäkringstid som har legat till grund för hel sjukersättning.

Sjukersättningen utgör inte en del av pensionssystemet utan är en egen sjukförsäkringsförmån som beräknas enligt egna från pensionssystemet separata bestämmelser. Det ursprungliga syftet med nuvarande reglering var att individen inte skulle få ändrad ersättningsnivå vid 65 års ålder (vid pension), men sedan förmånen som grundar sig på den tidigare förtidspensionen flyttats över till socialförsäkringen har regeln inte längre den funktionen

Mora kommun har inget att erinra mot förslaget. Dagens reglering leder till att individer behandlas mycket olika ekonomiskt vilket framstår som viktiga skäl till utredningens ställningstaganden.

4. Garantiersättningen inom sjukersättningen och aktivitetsersättningen ersätts av en ny grundersättning.

Förslaget innebär införande av ett nytt bosättningsbaserat grundskydd för personer inom sjukersättningen och aktivitetsersättningen. Det nya grundskyddet ersätter den tidigare garantiersättningen. Avsikten är att skapa ett grundskydd inom sjukersättningen och aktivitetsersättningen som befäster intjänandet till enbart svensk försäkringstid och i övrigt har likartade fördelningsmässiga egenskaper som den tidigare garantiersättningen.

Mora kommun har inget att erinra mot förslaget.

Förslagen föreslås implementeras vid tre olika tidpunkter 2022, 2023 och 2026. Utredningen har föreslagit att äldre bestämmelser ska fortsätta gälla förmåner som avser tid före ikraftträdandet.

Mora kommun anser att det är bra att de nya villkoren införs framåtriktat.

Anna Hed
Kommunstyrelsens ordförande